

Stanovisko CzechInvestu ke kontrolnímu závěru NKÚ

Datum 5.10.2026
Subjekt CzechInvest
Region Česká republika
Kategorie Obchod a ekonomika, Firmy, Státní instituce

Startupové programy CzechInvestu plní stanovené cíle a u nové generace programů už systematicky sledujeme také jejich výsledky a dlouhodobé dopady. Kontrola NKÚ upozorňuje především na to, že u části starších programů nebyl takto robustní monitoring nastaven nebo neposkytoval dostatečně úplná data.

Kontrola přitom byla výrazně širší než samotná otázka měření dopadů. NKÚ prověřoval také výběr a hodnocení podpořených firem, kontrolu způsobnosti a využití prostředků, veřejné zakázky, účetní evidenci či finanční zúčtování. Kontrolní závěr v těchto oblastech neformuluje zásadní výhrady, které by zpochybňovaly samotnou realizaci startupových programů CzechInvestem.

CzechInvest zároveň plnil indikátory, které byly u jednotlivých kontrolovaných projektů stanoveny. Kontrola proto podle nás neukazuje na problém v samotném plnění programů, ale především na rozdílnou úroveň následného měření jejich dlouhodobých dopadů.

Specificky je třeba vnímat projekt Podpora podnikavosti, který měl charakter krátkodobé osvětové podpory. U podobných aktivit je dlouhodobý dopad obtížně přímo měřitelný a ještě obtížněji přiřaditelný konkrétnímu workshopu či semináři, proto je potřeba volit jiný způsob hodnocení než u dlouhodobé inkubace konkrétní firmy.

U staršího projektu Podpora startupů z OP PIK byl systém následného monitoringu nastaven, ale část firem požadovaná data nedodávala. CzechInvest tehdy upřednostňoval méně administrativně zatěžující přístup před důsledným sankčním vymáháním každého hlášení. Zkušenost ale ukázala, že tento model nevede k dostatečně úplným datům, a proto dnes stavíme monitoring více na automatizovaném sběru a moderních datových nástrojích.

U startupů je navíc dlouhodobé měření dopadů ze své podstaty složitější než u stabilních firem. Startupové prostředí je dynamické – firmy rychle vznikají, mění svůj obchodní model či vlastnickou strukturu, slučují se nebo zanikají. Dohledat a po několika letech jednoznačně přiřadit jejich výsledky konkrétní podpoře proto nemusí být vždy jednoduché. I proto dává smysl opírat monitoring více o průběžný automatizovaný sběr dat a externí datové zdroje než pouze o jednorázová hlášení firem s několikaletým odstupem.

Nechceme tedy nahrazovat jeden administrativní formulář jiným. Postupně rozvíjíme nástroje, které umožňují sledovat další vývoj podpořených společností s menší zátěží pro samotné startupy, například prostřednictvím platformy Dealroom. Cílem je získávat kvalitnější a dlouhodobě srovnatelná data o růstu firem, investicích, zaměstnanosti či internacionalizaci.

Posun je dobře vidět na Technologické inkubaci. U ní je již od začátku nastaven systém sledující nejen počet podpořených projektů, ale také jejich výsledky a dopady. Součástí je každoroční reporting, závěrečné vyhodnocení a následné pětileté sledování výsledků po skončení projektu. NKÚ existenci tohoto systému ve svém kontrolním závěru výslovně popisuje.

Závěry NKÚ proto vnímáme jako důležitou zpětnou vazbu tam, kde máme monitoring dále zlepšovat. Zároveň jsme rádi, že kontrolní závěr v podstatných aspektech samotného nastavení a realizace podpory směrem ke startupům neukazuje na systémové pochybení a že u novějších programů jsme se v oblasti měření výsledků a dopadů posunuli správným směrem. Naším cílem je tento přístup dál rozvíjet tak, aby byla podpora startupů dobře měřitelná, administrativně přiměřená a založená na kvalitních datech.

<https://czechinvest.gov.cz/cz/Homepage/Novinky/Rijen-cs/Stanovisko-CzechInvestu-ke-kontrolnimu-zaveru-NKU-cs>